

ESO Supernova
Planetarium & Visitor Centre

Dátum: 11.5.2025-16.5.2025

Miesto: Mníchov – Garching bei Munchen

Účastníci: Ján Mäsiar, Kristína Vlčková, Eva Neubauerová, Denisa Cviklová

Mentor: Tania Johnston, ďalší pracovníci: Álvaro J. Almeida, Carina, Ursa Benedičič

Návšteva ESO Supernova Planetarium & Visitor Centre

Inšpirácia z miesta, kde sa rodia najväčšie astronomické objavy Európy

Takmer každý, kto sa zaujíma o astronómiu, už počul o **ESO – Európskej južnej observatórii**, jednej z najprestížnejších vedeckých organizácií sveta. ESO sa venuje špičkovému astronomickému výskumu, vývoju technológií a prevádzke najvýkonnejších ďalekohľadov na južnej pologuli. Jej hlavné sídlo sa nachádza v **Garchingu pri Mníchove** – a práve tam smerovala aj naša cesta z Krajskej hvezdárne v Žiline.

Návšteva prebehla vďaka projektu **Študijná cesta – SMART prvky pre neformálne vzdelávanie v astronómii**, financovanému z programu **Erasmus+**. Projekt má jasný cieľ: rozvoj digitálnych zručností, marketingových kompetencií a moderných vzdelávacích prístupov zamestnancov.

ESO Supernova – miesto, kde sa popularizuje špičková veda

V roku **2018** bolo pri hlavnom sídle ESO otvorené **ESO Supernova Planetarium and Visitor Centre** – unikátne vzdelávacie centrum spájajúce planetárium, interaktívne expozície a moderné vedecké vzdelávanie.

Centrum ponúka:

- tematické prehliadky a sprievodcovské programy,
- premietania filmov v planetáriu,
- workshopy pre žiakov aj učiteľov,
- expozície venované najvýznamnejším objavom ESO.

Práve tieto výstavy sa stali hlavným ťahákom našej návštevy.

Expozície – 13 zastavení do hlbín vesmíru

V okolí planetária sa nachádza rozsiahla expozícia rozdelená do **13 tematických celkov**, ktoré návštevníkom približujú fascinujúci svet astronómie:

- vznik a vývoj vesmíru,
- slnečná sústava,
- hviezdy a ich životné cykly,
- exoplanéty,
- Mliečna cesta a vzdialené galaxie,
- činnosť a význam ESO,
- technológie používané pri objavovaní vesmíru.

Každá časť je starostlivo spracovaná pomocou multimediálnych panelov, animácií a krátkych videí. Veľkým plusom je, že všetky informácie sú dostupné aj **online**, čo nás príjemne prekvapilo – človek sa k nim môže vrátiť aj po návšteve.

Planetárium – astronómia v najvyššej kvalite

Planetárium je vybavené naklonenou kupolou s priemerom **14 metrov** (Spitz-Cosm Company), so sedadlami usporiadanými v stúpajúcich radoch pre dokonalý výhľad. Programy bežia na systéme **Digistar 7**, jednom z najmodernejších vizualizačných nástrojov pre digitálne planetária.

Ponuka zahŕňa:

- filmy pre všetky vekové kategórie,
- predstavenia založené na aktuálnych vedeckých objavoch,
- vlastnú produkciu filmov vychádzajúcich z výsledkov ESO.

Tieto filmy sú dostupné v rôznych jazykových mutáciách pre planetária po celom svete – a využívame ich aj v našej organizácii.

Súčasťou centra sú aj **kurzy a školenia pre učiteľov**, ktoré sú založené na jednoduchých, no efektívnych pokusoch. Počas našej mobility vďaka Erasmus+ sme mohli sledovať priamo v teréne, ako odborníci pracujú s návštevníkmi a ako moderné technológie premieňajú vzdelávanie na zážitok.

Návšteva, ktorá nás posunula ďalej

Pobyt v ESO Supernova pre nás nebol len zaujímavou exkurziou – bol to skutočný profesionálny impulz. Na vlastné oči sme videli, ako efektívne možno využívať **SMART technológie** pri výučbe astronómie a ako dokážu vzbudiť prirodzenú zvedavosť, tvorivosť a motiváciu k objavovaniu.

Získali sme množstvo nápadov a inšpirácií, ako tieto technológie implementovať aj v našom prostredí. Odchádzali sme s pevnejším presvedčením, že moderné interaktívne prvky dokážu zásadným spôsobom zlepšiť kvalitu neformálneho vzdelávania v oblasti astronómie – a že aj my môžeme ísť v tomto smere ďalej.
